Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-04-12

Ärende
TN 2019-0315TN
2019-0315

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2019-05-14, punkt 23

Svar på skrivelse från (V) och (S) angående Kollektivtrafikens bristande vinterberedskap

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet och Socialdemokraterna vill ha en välfungerande kollektivtrafik i hela länet under hela året. De skriver att de senaste tidens kaotiska förhållanden har gjort det besvärligt för många av länets invånare och anser att regionens samlade vinterberedskap är undermålig.

Med hänvisning till detta ställer de följande frågor:

1. Har Trafikförvaltningens bussoperatörer en fordonsflotta som är lämpad för vanligt vinterväder?
2. Vilka samarbetsformer har trafikförvaltningen med Trafikverket och länets kommuner för att säkerställa framkomligheten för SL-bussar?
3. Vilka åtgärder kommer trafikförvaltningen vidta för att säkerställa framkomligheten för bussarna på kort och på lång sikt?
4. Vilka åtgärder kommer Trafikförvaltningen att vidta för att skapa mer redundans i kollektivtrafiksystemet under vintermånaderna?

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse angående Kollektivtrafikens bristande vinterberedskap inkommen 2019-02-19.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att anse att skrivelsen är besvarad

Förslag och motivering

Under vintern har kollektivtrafiken drabbats av störningar både på grund av vinterstormen Alfrida i början av januari och även av snö och is under februari. När träd har ramlat över vägnätet eller spårnätet och när snödrivor blåser på vägarna är det inte möjligt att köra trafik. Busstrafiken kan även drabbas om det är isigt på vägarna då backar och svängar blir en utmaning, samt om vägarna är smala och snö ligger kvar i kanter och korsningar. Det är kommunernas och Trafikverkets ansvar som väghållare att se till att trafiken inte fastnar, det vill säga att vägarna är hinderfria samt plogade och saltade/sandade i tillräcklig omfattning samt att snö har forslats bort så att det inte hindrar trafiken i körbanor och korsningar.

Bussoperatörernas fordonsflotta uppfyller de krav trafikförvaltningen ställer på bussarna, vilka är samma krav som ställs i övriga landet genom branschstandard. Det innebär att lagkrav gällande vinterhjul uppfylls. Är vägarna plogade och halkbekämpade kommer bussarna fram. Det är dock viktigt att förstå att trafikförvaltningen ställer krav på lågentré- och låggolvsbussar för att uppfylla tillgänglighetskrav. Dessa bussar har inte samma framkomlighetsegenskaper som lastbilar och höggolvsbussar då axlar är närmare marken vilket gör att de har sämre vinteregenskaper. Det är ett val som har gjorts för att alla ska kunna resa med SL.

Trafikförvaltningen har riktlinjer för utformning av infrastrukturen med hänvisning till busstrafik. I dessa riktlinjer anges bl.a. minimimått för körfält för att bussarna ska kunna köra på ett säkert sätt. När staden byggs allt trängre blir framkomligheten en större fråga då marginalerna som tidigare har funnits för exempelvis snöupplag försvinner. Utöver riktlinjerna som bör följas vid ny- och ombyggnader av infrastrukturen träffar trafikförvaltningen kommunerna regelbundet i både strategiska och operativa forum för att diskuterar planering av trafik och framkomlighet. Trafikförvaltningen har även upprättat en vinterkarta med prioriterade stråk för att underlätta för väghållarna.

Trafikoperatörerna har det operativa ansvaret att planera med kommuner, Trafikverket och övriga väghållare inför varje vintersäsong. Inför varje vinter inkommer trafikoperatörerna med en vinterberedskapsplan för kommande vinter som presenteras vid affärsmöten. Planen redogör för vilka möten som planeras med väghållarna, förberedelser i depå, hållplatser samt för fordon, omfallsplaner då trafik kan behöva läggas om, kommunikation och beredskap.

I vissa områden som har många backar, som t.ex. Fagersjö finns i omfallsplanen att trafik ska flyttas om halkan är för svår för trafiken att köra av trafiksäkerhetsskäl. Då flyttas trafiken ofta till en planare sträcka. Det kan dock hända, som var fallet i vintras i Fagersjö, att snöröjningen inte är tillräcklig för att stanna ens där och då tvingas man ställa in trafiken i hela området.

Snöröjningen är, som skrivelsen hänvisar till, väghållarnas ansvar. För att kunna komma fram med bussarna på ett säkert sätt krävs en god snöröjning och halkbekämpning. Genom förberedande och uppföljande möten jobbar trafikförvaltningen och operatörerna för att påverka kommunerna och Trafikverket att prioritera kritiska kollektivtrafikstråk så att busstrafiken kan fungera tillförlitligt även när det är mycket snö och is.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-04-12

Ärende

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

SKRIVELSE
2019-02-19

Trafiknämnden

VÄNSTERPARTIET

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Kollektivtrafikens bristande vinterberedskap

Vi i Vänsterpartiet och Socialdemokraterna vill ha en välfungerande kollektivtrafik i hela länet under hela året. Den senaste tidens kaotiska förhållanden har gjort livet besvärligt för många länets invånare. Trafikförsörjningen har brustit på många håll. Orsakerna har varit många. Ibland har de varit utom Trafikförvaltningens kontroll, men det yttersta politiska ansvaret ligger fortfarande hos trafikregionrådet.

Vårt kollektivtrafiksystem är komplext, och det är Trafikverket och kommunerna som ansvarar för väghållningen. Att trafiken ligger hos ett antal olika operatörer i stället för regionens egen regi gör saken inte enklare. Problem och inställda turer på grund av snö har funnits på många håll, även i centrala delar av länet som saknar spårbunden kollektivtrafik. Till exempel i Fagersjö i Stockholms stads söderort hade invånarna ingen tillgång till bussar när turerna ställdes in.

Denna vinters omfattande störningar i kollektivtrafiken har visat att vår regions samlade vinterberedskap är undermålig. Relativt små snömängder som kan räknas som vanligt vinterväder har förorsakat mer besvär än de borde göra i en region där man räkna med vinterväder varje år. Den samlade beredskapen blir inte bättre om inte varje part, inklusive Trafikförvaltningen och de upphandlade operatörerna, gör sin del för att göra den bättre.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande fyra frågor:

1. Har Trafikförvaltningens bussoperatörer en fordonsflotta som är lämpad för vanligt vinterväder?

2. Vilka samarbetsformer har Trafikförvaltningen med Trafikverket och länets kommuner för att säkerställa framkomligheten för SL-bussar?

3. Vilka åtgärder kommer Trafikförvaltningen vidta för att säkerställa framkomligheten för bussarna på kort och på lång sikt?

4. Vilka åtgärder kommer Trafikförvaltningen att vidta för att skapa mer redundans i kollektivtrafiksystemet under vintermånaderna?